Liviu-Radu
Sub semnul lui unsprezece

8 iunie 1593

Tronul era tare şi rece, iar încăperea friguroasă şi întunecoasă, ca o hrubă.

Ce rost are să domneşti, dacă te simţi ca în coşciug, iar cei din jurul tău vorbesc în şoaptă, ca la un priveghi? gândea voievodul, ascultând numai cu o jumătate de ureche vorbele grăbite, înspăimântate, ale boierilor jurători.

Minţeau cu toţii, chiar dacă spuneau adevărul, aşa cum se juruiseră. Trăiseră prea mult în minciună, ca să mai deosebească adevărul de înşelătorie, iar ceea ce era adevărul lor nu însemna şi adevărul legii. Se temeau. Dar nu porniseră ei vrajba? Nu le fusese domn bun şi iertător, până începuseră să unelteaască? îl porecliseră Cel Rău, aşa cum Vlad fusese poreclit Ţepeş, iar Mircea, Ciobanul. Domni buni, iubitori de ţară şi buni gospodari, dar care se săturaseră de minciuni şi de comploturi şi se porniseră să-i taie pe nerecunoscătorii pe care tot ei îi ridicaseră în ranguri şi averi.

Mai devreme sau mai târziu, îi vor veni de hac, aşa cum au făcut şi cu alţii. Îl vor pârî la Poartă sau îl vor ucide prin trădare, în somn sau la vreun ospăţ… Da, domnia e un fel de a muri, iar până să mori cu adevărat, trăieşti în fiecare zi spaimele morţii, pentru că trăieşti ca într-un sicriu, iar palatul duhneşte a mucegai şi a tămâie… Şi toţi vorbesc în şoaptă, cu nasul în pământ, fără să îndrăznească să te privească în ochi, arătându-ţi doar creştetul chelit prea devreme, de frică şi de lăcomie…

Toţi suntem morţi, îşi zise voievodul, numai că n-am aflat încă asta, visăm că trăim şi luptăm pentru averi trecătoare şi pentru zădărnicii de-o clipă…

Oftă şi se strădui să înţeleagă bolboroseala grăbită a celui ce stătea în faţa lui.

— Şi mumă-sa, Tudora, a locuit în Târgul de Floci,

unde a fost măritată cu un negustor bogat, numai că a rămas văduvă, iar fratele ei, Iane Epirotul, de-i spun unii Buzoianul, a avut grijă de ea şi de băiatul ei, şi l-a tras după el, când a ajuns mare dregător. Că până atunci s-a ocupat cu negustoria, ca şi tătâne-său…

— Lasă astea, zise Vodă, obosit şi plictisit. Banul Mihai este sau nu fecior de domn?

— Nu-i, Măria Ta, pentru că mumă-sa a fost femeie la locul ei, nu vreo tălăniţă de cârciumă…

Într-o ţară în care mai toată femeia nu se gândea decât cum ar face să se tăvălească un pic cu domnul, cât să rămână grea şi să ajungă mamă de beizadea şi, de se putea, de viitor voievod – pentru că dreptul la tron era dat doar de descendenţa din os domnesc –, argumentul dovedea sau prostie, sau o convingere ce nu se baza numai pe cele spuse în faţa judecăţii.

Ăştia nu numai că-s tâmpiţi, îşi zise domnul, prea plictisit să se supere, dar mă cred şi pe mine la fel de prost…

Făcu semn că-i ajungea cât auzise şi că dorea să vină următorul.

Boierul îşi termină grăbit pledoaria, turuind iute jurământul că banul Mihai nu era fiu de domn.

Ce situaţie aiurea, mormăi vodă Alexandru. Au venit aici doisprezece boieri cu rang înalt, să juruiască în faţa mea că fiul ăsta de lele nu i de neam domnesc, deci n-are drept la tron. De parcă ar fi singurul caz când la conducerea ţării a ajuns vreun boier sau chiar vreun aventurier, despre care nu se ştia al cui fiu este… Banul unelteşte împotriva mea, asta-i sigur, iar voi uneltiţi alături de el, de v-aţi zorit să juraţi pe Biblie că Mihai n-are nicio vină, înainte chiar de a fi acuzat de ceva. Ah, dacă sângele bunicului meu, moldoveanul, nu s-ar fi subţiat atât, ce v-aş tăia de îndată pe toţi, mincinoşilor şi nerecunoscătorilor!

— Şi nici n-are cum să fie fecior al lui vodă Pătraşcul, grăia cu mare încredere un boier dolofan, în veşminte verzi ca smaraldul, pentru că am fost curtean al acestuia şi ştiu că din vara anului 1558 de la naşterea domnului

nostru Iisus, vodă fusese bolnav rău şi neputincios, aşa că nu avusese cum să zămislească prunc, oricât de nurlie va fi fost pe vremea aceea Tudora…

Adică, făcu repede socoteala voievodul, nu era vorba că Mihai se născuse după moartea răposatului Pătraşcu, ci de faptul că se născuse la vreun an după ce zisul lui tată nu mai putuse cunoaşte femeie…

Ăsta era un argument care ar fi cântărit greu în faţa celor care respectau legile pământului şi-l sprijineau pe banul Craiovei doar pentru că-şi închipuiau că are drept la tron. Dar care n-ar fi însemnat nimic pentru cei care voiau să-l vadă domn, chiar şi fără drept.

Respectă-ţi părinţii, zice Scriptura. Halal respect, dacă strigi în gura mare că mumă-ta e curvă!

I se făcu silă de toţi şi de toate. Se uită îmbufnat la cei doisprezece boieri jurători şi se bucură, în sinea lui, când îi văzu înfiorându se de spaimă. Aşa, mieluşeii mei, să ştiţi cine vă e stăpân! Şi cine vă poate descăpăţâna, după placul lui! Dacă tot îmi ziceţi Cel Rău, atunci măcar să aveţi motiv, blestemaţilor!

Dar se stăpâni încă o dată şi făcu semn să continue jurarea.

Mai avea de îndurat pălăvrăgeala a trei mincinoşi, apoi putea să se ducă în odăile lui şi să golească o ulcea de vin dulce, să-şi spele gustul de fiere din gură…

— Din neam de oameni serioşi şi muncitori… n-a avut niciodată gânduri de mărire… a făcut negoţ cu cai, în ţara leşilor… a ajuns dregător din întâmplare, când unchiul lui, Iane, a primit ranguri pentru cele făptuite în slujba domniei… duşmanii vor să-l piardă, că-i om avut şi mândru… cine ştie cine o fi scornit vorbe prosteşti, gândind că, dacă banul Mihai o ajunge domn, n-o să-l uite şi o să-l miluiască, dându-i dregătorii şi avere…

În sfârşit, Dumnezeu se îndurase de el şi jurătorii terminaseră.

Putea să fugă din sala aia cu miros de mormânt şi să se ducă în iatacul lui, unde bătea soarele…

*

Numai că, până să ajungă la căldura razelor aurii, dătătoare de viaţă şi de potolire, mai trebuia să îndure un timp bezna rece, care ţi îngheţa măduva din oase şi izgonea din tine orice bucurie, orice trăire…

Avea de vorbit cu omul lui de taină.

Omul lui? Putea să spună că Mavros era omul lui? Sau că era omul altcuiva? Nici gând. Nu părea a se supune cuiva din lumea asta, iar de avea vreun stăpân, acela locuia în adâncurile pline de vâlvătăi.

Dar îi câştigase încrederea şi aveau nevoie unul de altul.

Făcu semn străjerului să nu-l însoţească şi coborî treptele din piatră tocită către beciul ascuns în care îşi făcuse culcuş vraciul, zodiacarul, cititorul în stele, solomonarul sau ce va fi fost.

La capătul scării găsi o făclie aprinsă şi o luă, ca să-şi lumineze calea prin coridorul strâmt, cu pereţii din piatră umedă. Şi podeaua era jilavă, de aceea păşea cu grijă pe dale, să nu-i alunece ciubotele din piele fină, adusă de neguţătorii turci tocmai din Magreb. După ce merse un timp prin bezna apăsătoare, se opri în faţa unei uşi din lemn de stejar, întărită cu plăci de oţel. Bătu în fier cu inelul, de patru ori. Auzi zgomot de paşi, apoi zăvorul zăngănind.

Se trase un pic înapoi, să lase loc uşii, ce se deschidea în afară.

Panoul din lemn fu împins cu putere, iar în prag apăru un bărbat înalt, solid, cu păr lung şi barbă până pe piept. Păr blond şi barbă la fel. Mavros nu arăta defel a grec. Mai degrabă a neamţ. Dar vorbea bine greceşte, de-ai fi zis că se născuse cu adevărat în Elada.

Când venise în palatul domnesc, la miez de noapte, ocolind nu se ştie cum străjerii, ajungând de unul singur până-n dormitorul voievodului, şi ceruse adăpost şi apărare, Alexandru simţise, într-un fel ciudat, că omul acela îi va fi de ajutor. Că va fi în viaţa lui o clipă în care veneticul acela îi va răsplăti pe deplin bunătatea.

Ceruse doar să ştie despre ce-i vorba şi ce primejdie

îl va pândi de-l va găzdui. Îi turnase străinului vin chiar în cupa lui şi-i făcuse semn să se aşeze pe un jilţ de lângă pat.

Lucru de mirare, nu simţise nicio clipă spaimă, nici nu-şi simţise viaţa ameninţată. El, atât de bănuitor, avusese încredere în străin din prima clipă. Nu, nu se speriase deloc, îl copleşise doar o curiozitate de copil, dornic să afle cât mai mult din ciudăţeniile lumii.

Străinul spusese, cu glas liniştit, că fusese cunoscut sub numele de Mavros la curtea paşei din Silistra, unde fusese tămăduitor şi zodiacar. Stătuse acolo un timp, iar vindecarea unui mare număr de bolnavi îi adusese renume şi avere. Dar, după un timp, paşa îi spusese că ştia fără tăgadă că tămăduitorul putea să facă aur, şi-i ceruse să i umple vistieria.

— Şi chiar ştii să faci aur? fusese vodă curios să afle.

— Ştiu, mărite, răspunsese grecul cel blond, dar e un lucru periculos, care pune în primejdie sufletul celui pentru care-l fac. Plata e prea mare. Nu merită. Turcul n-a vrut să priceapă, aşa că am fugit. Mi-am pierdut urma, iar neferii care s-au luat după mine au crezut că am ajuns deja la saşii din Braşov. Însă eu nu m-am grăbit şi am ales să zăbovesc un pic prin Valahia. Dar pentru asta trebuie să stau ascuns, în loc ferit, apărat de puternicii ţării. Căci de-ar afla musulmanul că mă aflu încă în puterea lui, ar trimite ordia după mine şi ar pârjoli totul în cale.

Stătuseră de vorbă toată noaptea, iar străinul – care rugase să i se spună tot Mavros – bâiguise, după câteva pocale, că de fapt se născuse cu mai multe veacuri în urmă, că purtase multe nume, cel mai vestit fiind Johann Faust, în împărăţia nemţească (vodă Alexandru nu auzise nicicând de numele ăla, dar nu spusese nimic) şi că-l va răsplăti pe domn citindu-i soarta în stele, ba chiar şi pe aceea a duşmanilor săi, ca să ştie de cine trebuie să se ferească.

Vodă nu crezuse nimic din spusele veneticului, le luase drept laude deşarte, menite să-l facă să-l adăpostească, dar omul îi plăcuse, simţise că nu-l va minţi şi că se va strădui, după puterile lui, să-l mulţumească.

Ştia că omul are o soartă, ce poate fi cunoscută, iar ce-ţi era menit fusese scris în stele. Poate că acel zodiac ar cunoştea să citească adevărul scris de Dumnezeu în astre… Oricum, nu avea de gând să-i ceară lucruri diavoleşti, care să-i primejdiască sufletul de bun creştin ce se trăgea direct din Ştefan cel Mare şi Sfânt, că valahii ăştia peste care domnea nu avuseseră niciun domn căruia să-i fi spus urmaşii Cel Sfânt…

Şi iată, trecuse vremea, iar vrăjmaşii unelteau de zor. Care-i era soarta? Putea să scape de mişei? Mavros, cel cu nume întunecat, dar cu înfăţişare de lumină, putea să-i fie de folos. Şi venise să-i ceară ajutorul.

— Măria Ta, am făcut zodiacele pe care le doreşti, îi spuse cititorul în stele, stând încă în prag, apoi, luându-şi seama, se dădu din uşă şi-l pofti să intre, cu o plecăciune ce dovedea că fusese cu adevărat pe la curţi de înalte feţe.

— Ce zodiace? se minună voievodul. Că nu ţi-am cerut nimic. Încă.

— Zodiacul Mariei tale. Şi cel al banului Mihai.

Solomonarul acela avea de-a face cu ucigă-l toaca, îşi zise domnul, din moment ce ştiuse dinainte ce-o să-i ceară. Sau, poate, era doar foarte deştept.

— Şi ce spun stelele despre mine? întrebă vodă Alexandru, dorind să ştie şi temându-se să ştie.

— Viaţa Mariei tale e în cumpănă. Ai duşmani mulţi şi puternici, iar de faci vreo greşeală, soarta ţi-e pecetluită. Dar stelele spun că, de vei trece de cumpăna aceea, vei trăi liniştit şi fericit, cum nici nu crezi acum că se poate.

— Iar banul Mihai?

— Zodia lui e încâlcită şi greu de lămurit. Pe de o parte, astrele zic că-şi va pierde capul, dar tot ele spun că va avea parte de mărire şi renume… Numai că renumele lui va creşte mult după moarte, chiar după ce vor trece veacuri de la sfârşitul lui…

— Vrea să fie domn al Ţării Rumâneşti?

— Acum da, deşi în mintea lui se ţes gânduri de mărire ce mi se par nebuneşti şi fără legătură cu putinţa lui şi a oamenilor…

— Deci banul unelteşte să-mi ia locul… Şi abia ce-au jurat o mulţime de boieri că nu-i fecior de voievod, deci că n-are drept la domnie…

— Au jurat pentru că aşa au ştiut, Măria Ta. Mihai este os domnesc, chiar dacă lucrul ăsta nu prea-i de crezare.

— Unul dintre boierii care m-au plictisit de moarte astăzi mi-a spus că vodă Pătraşcu fusese bolnav şi neputincios chiar cu câteva luni înainte de moarte, deci nu putea zămisli fecior în acel timp…

— Stelele îmi spun un lucru de mirare, doamne. Şi înclin să le cred, pentru că faptele vorbesc. Se pare că Tudora, muma lui Mihai, e mare vrăjitoare şi solomonară, care a gândit cu multă grijă viitorul neamului ei. Căci nu Iani, frăţânî-său, a avut grijă de ea şi de feciorul ei, ci ea a făcut, prin vrăjile ei, să curgă asupra lui ranguri şi bogăţii. Numai că nu s-a ştiut nimic din toate acestea, totul a părut obişnuit, fiindcă muierea a folosit lumina, nu întunericul. Iar pentru ca nimeni să nu bănuiască ceva, a făcut, prin vraja ei, ca pruncul să i se nască nu la nouă luni, ca orice prunc, ci la unsprezece luni. Adică nouă plus două.

— Am auzit de copii născuţi la şapte luni, dar la unsprezece… Bine, aşa o fi fost. Dar, în afară de faptul că oamenii n-au bănuit că Mihai e odraslă de voievod, la ce i-a folosit să-şi ţină pruncul încă două luni în pântece?

— Aici se vede meşteşugul ei, mărite! Căci nu numai că pruncul a căpătat o putere deosebită, atât a trupului, cât şi a minţii, stând mai mult sub ocrotirea maicii lui, dar s-a şi născut sub semnul lui unsprezece, care-l meneşte faptelor măreţe. Zodia lui s-a schimbat, s-a întins, acoperă o bucată mai mare a cerului decât la un om obişnuit. Unsprezece. Doi şi cu nouă, nouă şi cu doi… Trebuie să cercetez, doamne, să văd pe îndelete ce se ascunde aici, pentru că, mărturisesc umil, n-am mai întâlnit aşa ceva, oricât de lungă a fost viaţa mea… Mă voi duce din nou la noapte în foişor şi voi privi atent cele mai mărunte stele, căci poate voi descoperi ceva de folos…

— Bine, zise voievodul, atunci vom vorbi mâine şi ne

vom sfătui, să vedem ce trebuie să fac…

Apoi tu n-ai decât să cercetezi stelele tale, îşi zise Alexandru, că nu mai e nimic de cercetat. Mihai unelteşte, vrea să urce pe tron, iar eu trebuie să mă gândesc la mine şi la familia mea, deci feciorul ăsta născut la unsprezece luni ar face bine să nu-mi stea împotrivă… Căci simt mai mult ca oricând că-s nepotul Lăpuşneanului, şi vai de feciorul din flori al Basarabului!

9 iunie 1593

Se îngâna ziua cu noaptea, când domnul se trezi brusc.

Visase o apă învolburată, ce curgea năvalnic prin sala tronului. Şuvoiul venea de undeva, din spate, şi înconjura piedestalul pe care se afla jilţul voievodal. Lichidul negru clocotea, purtând cu el capete însângerate de oameni necunoscuţi, paie, frunze şi vreascuri. Apa aceea murdară se scurgea prin centrul sălii şi ieşea afară pe uşa principală, fără a atinge şirurile de boieri care stăteau posaci pe scaunele lor grele, cioplite în stejar masiv. Apoi, neaşteptat, căpăţânile acelea, care pluteau printre gunoaie, deschiseră ochii şi se uitară cu toatele la domn. Privirile lor ardeau ca flacăra, iar Alexandru le privea cu mirare, cu o uimire copilărească, fără să se sperie de ele. Numai că observă, cu aceeaşi mirare naivă, că toate tivgile acelea semănau leit între ele. Şi că semănau, tot leit, cu banul Mihai.

Cu toate că apa curgea cu o putere nepământeană, de se zdruncina tronul sub el, scăfârliile descăpăţânate nu erau purtate de curent, săltau pe loc şi-l priveau cu ură. Iar boierii, din jilţurile lor, se uitau la domn cu reproş şi cu răutate. Le simţea duşmănia, chiar dacă niciunul nu scotea vreo vorbă.

Deodată, apa se învârteji brusc, clocoti de parcă ar fi fiert, iar căpăţânile se strânseră la un loc şi se uniră în una singură.

Apa se potoli brusc şi începu să scadă. Şi, pe măsură ce scădea, lăsa să se vadă cum acel cap, care până atunci plutise, stătea, de fapt, pe umerii banului Mihai. Dar nici

acum Alexandru nu se sperie. Făcu doar un semn cu buzduganul, iar pe uşiţa din spatele tronului se ivi călăul domnesc, un ţigan puternic şi înalt care intră liniştit în apa ce i ajungea până la genunchi, ţinându-şi paloşul pe umăr.

Mihai îl privea la fel de liniştit, fără să se mişte din loc, rămânând în balta aceea ce umpluse acum toată sala tronului şi se revărsase până la jilţurile boierilor. Toată lumea din sală stătea cu picioarele în apa murdară. Numai domnul, pe estrada tronului, se afla deasupra, fără a fi udat.

Călăul ridică paloşul şi-l roti pe deasupra capului, apoi îl avântă către bărbatul din faţa lui. Lama lungă scânteie, lucitoare, pătrunse în carne ca în unt, iar capul banului zbură de pe umerii-i puternici şi căzu în apa murdară. Lichidul se înroşi, se zbuciumă brusc, căpăţâna se sparse în mii de capete identice care acoperiră toată suprafaţa fluidului clocotitor. Şuvoiul căpătă putere, purtă trupul fără cap către uşa deschisă a sălii tronului, dincolo de care se zărea o lumină puternică. Torentul cără apoi mulţimea de capete către aceeaşi lumină, iar tronul se zgudui, se prăbuşi…

Alexandru zbură prin aer, se îndreptă către apa aceea murdară, iar în clipa în care era gata să se cufunde în ea se trezi brusc.

Rămase un timp în pat, năclăit de sudoare, întrebându-se ce putea însemna visul acela ciudat. Apoi se decise să-l întrebe pe Mavros.

Îşi puse ciubotele, aruncă un halat gros peste cămaşa de noapte şi luă o faclă. Apa murdară înseamnă necaz şi boală. Numai că nu intrase în ea…

Coborî până în pivniţele palatului şi, spre mirarea lui, îl găsi pe solomonar îmbrăcat, aşteptându-l.

— Bine ai venit, măria ta, se ploconi cititorul în stele. Am cercetat iar astrele şi, mai ales, m-am gândit. Banul îţi este duşman, asta-i limpede, nu-i nicio potrivire între zodia măriei tale şi a lui. Pe de altă parte, de-i faci rău, te paşte mare primejdie. Dar şi de nu-i faci rău, tot primejdie te pândeşte, aşa că nu mai pricep nimic.

Bun sfătuitor mi-am mai găsit, îşi zise voievodul. Adică tot eu trebuie să hotărăsc şi, indiferent ce-o ieşi, grecul ăsta – sau ce-o fi – o să poată să-mi spună că mi-a zis el…

— Semnul sub care-i născut banul Craiovei e semn puternic, pentru că-i alcătuit din nouă şi doi. Nouă este de trei ori trei, adică semnul Treimii înmulţit cu el însuşi, ceea ce înseamnă că acela care a păşit în valea plângerii sub un asemenea semn va fi mare luptător pentru credinţă şi va fi sub ocrotirea Domnului Bătăliilor…

— Jupâne Mavros, se burzului domnul. Apoi tot omul se naşte la nouă luni, adică orice copil va fi mare luptător pentru Domnul nostru Iisus. Nu mă prosti chiar aşa, de la obraz!

— Doamne, se umili solomonarul, m-ai înţeles greşit. Semnele zodiacale şi astrale n-au legătură cu numărul lunilor în care pruncul a stat în pântecele mumei sale. Că acea Tudora a ţinut plodul în burtă unsprezece luni – bănuiesc eu acum, după ce m-am gândit bine –, apoi a făcut lucrul ăsta judecând foarte înţelepţeşte, pentru ca fiul ei să se nască sub un anume semn, într-o anume zodie, menindu-l încă dinainte de venirea lui pe lume unei sorţi nemaipomenite.

— Adică vrei să spui că muierea a ales zodia viitorului ei copil şi a ţinut pruncul nenăscut până când stelele au fost binevoitoare?

— Aşa, măria ta!

— Bine, va fi binecuvântat de Dumnezeu, pentru că semnul lui e nouă. Şi?

— Şi mai e ceva. Semnul lui e nouă cu doi. Doi e semnul luptei între bine şi rău, între apă şi foc, între lumină şi întuneric. Între Dumnezeu şi Satana. Muierea aia a vrut să întărească semnul lui nouă, adăugându-l şi pe doi. Numai că nu cred că a ştiut că doi mai are şi un alt înţeles. Alb şi negru, ud sau uscat. Lucruri încontrate. Cel aflat sub semnul lui doi cade din lac în puţ, îşi joacă soarta pe o singură carte, nu are măsură şi poate să piardă totul, pentru că nu ştie când să se oprească şi când să se

potolească.

— De felul ori, ori.

— Aşa, doamne. Adică semnul e bun, dar poate să te ducă la pierzanie.

Să-l întreb despre vis sau să nu-l întreb? N-am căzut în apa murdară, pentru că m-am trezit… Deci n-o să păţesc nimic…

— Jupâne Mavros, ziceai că oricum sunt în mare primejdie.

— Aşa-i, măria ta.

— Şi ai zis ieri că banul îşi va pierde capul.

— Ai ţinut bine minte, mărite…

— Când şi-l va pierde?

— Am refăcut socotelile în noaptea asta. Banul Mihai îşi va pierde capul curând, chiar dacă zodia lui e ciudată rău şi zice că va mai trăi după aceea şi va avea parte de slavă…

Voievodul nu mai avu chef să audă alte prostii ale solomonarului. Aflase ce-i trebuia.

*

În restul zilei, Alexandru Vodă strânse oameni de încredere şi împărţi ordine, totul în mare taină. Curtenii băgară de seamă numai că de la palat plecaseră câţiva olăcari, dar nimeni nu aflase ce porunci duceau, nici către cine.

La cină, domnul păru liniştit şi împăcat, ca un om care se frământase mult înainte de a lua o hotărâre dificilă, dar, o dată hotărârea aceea luată, scăpase de grijă şi aştepta împlinirea vrerii Domnului.

10 iunie 1593

După liniştea din timpul serii urmă o dimineaţă furtunoasă. Încă din zori începură a sosi ştafete, pe cai leoarcă de sudoare. Olăcarii aruncau frâiele în mâinile slugilor din curte, arătau pergamente cu pecetea de taină a domnului şi cereau, cu voci dogite de praf şi de oboseală, să fie conduşi în faţa voievodului.

Alexandru Vodă îi primea în iatacul lui singur, fără a pofti pe niciunul dintre boierii divaniţi să fie de faţă. Citea

scrisorile şi se tot lumina la faţă, apoi slobozea solii, să-şi vadă de odihnă şi de treburi.

Dar ce scria pe foile sigilate nu ştia decât el. Pentru că olăcarii doar aduseseră pergamentele, fără a cunoaşte taina scrisorilor. Iar curtenii încercaseră degeaba să-i tragă de limbă pe curieri. Numai că, punând alături frânturi de ştiri, se vedea că domnul strângea oaste din ţară, lefegii secui şi moldoveni de prin cetăţile învecinate, ba chiar şi ceva călăreţi de strânsură, de la curţile puţinilor boieri ce-i erau neamuri sau prea îndatoraţi ca să-l vândă. Prin urmare, gândiră cei cărora le mergea mintea, voievodul pregătea ceva. Poate măcelărirea celor care-l pârâseră la Poartă. Sau a celor care cutezaseră să-l înfrunte vreodată. Sau a celor a căror mutră nu-i plăcea.

Oricum, semn de bine nu era acea strângere pripită de oaste. Pentru că niciun om cu minte nu credea că domnul s-ar fi răzvrătit aşa, din senin, împotriva osmanlâilor, fără să fi încheiat vreo alianţă cu o putere creştină. Nu, nu se vestea război, că nu fuseseră strânse provizii şi arme. Oastea aceea putea face faţă unor încăierări în ţară, putea, în cel mai bun caz, să înăbuşe vreo răzvrătire…

Iar boierii începuseră să se teamă, dar şi să spere. Pentru că se putea ca Alexandru să fi strâns lefegii ca să-i taie pe cei care i se împotriviseră, dar la fel de bine se putea să-i fi adunat ca să se apere de cine ştie ce răzmeriţă, deşi nici asta nu părea demn de crezut, pentru că, de-ar fi apărut vreun fecior de domn care să vrea tronul, n-ar fi aflat şi ei?

Apoi, pe la amiază, începură să se strecoare la palat altfel de olăcari, care-şi lăsau caii la vreun han şi veneau pe jos la palat, unde rugau câte o slugă de prin curte să vestească pe boier cutare că-l caută vechilul de la moşie…

Dar până să primească divaniţii veşti de la oamenii lor de credinţă şi să lămurească vrerea domnului, în curtea palatului năvălise ceată mare de călăreţi, înarmaţi până-n dinţi. Iar în mijlocul lor, legat cu funii şi păzit cu grijă, călare pe-un cal sur, se afla banul Mihai.

Fusese luat pe nepregătite, îşi ziseră cei ce-l vedeau cu capul gol şi-n cămaşă. Poate că, după ce în ziua trecută boieri de seamă juraseră în faţa domnului că banul Craiovei nu era os domnesc şi nu putea avea pretenţii la tron, Mihai îşi zisese că nu are de ce să se teamă şi nu se păzise. Iar oamenii voievodului îl luaseră ca din oală şi nu-i lăsaseră timp nici măcar să se îmbrace aşa cum se cuvenea unui boier de rangul şi averea sa…

Lefegiii domneşti conduseră prinsul, înconjurându-l cu suliţe, în interiorul palatului. Mihai apucă să salute câţiva cunoscuţi şi să le ceară să trimită în mare grabă solie la Stambul, la unchi-său Iane. Apoi fu îmbrâncit pe scări, către beciurile umede ale lăcaşului voievodal.

Curtenii, ştiind acum despre ce era vorba, se strânseră grămadă în sala tronului, zicându-şi că domnul le va cere părerea sau că-i va anunţa pentru ce vină va fi judecat prinsul.

Numai că aşteptară îndelung, fără ca Alexandru să apară.

Nu îndrăzniră să plece, fiind doritori să afle mai degrabă intenţiile voievodului. Şi, pe de altă parte, le era teamă să părăsească sala, de parcă acolo ar fi fost feriţi de toanele ucigaşe ale Lăpuşneanului…

*

În ăst timp, voievodul nici nu se gândea la divan. Nu-i trecuse nicio clipă prin minte să ceară sfatul curtenilor.

Nu era treaba lor.

Nu era treaba ţării.

Era o chestie între el şi banul Mihai. Doar între ei doi.

Nu era vorba doar de domnie. Nu era o luptă între un domn, care se ţinea cu ghearele şi cu dinţii de tron, şi un pretendent care voia să-i ia locul. Asta ar fi fost o treabă a ţării, pentru că de domn, de priceperea lui ca gospodar, depindea binele ţării.

Dar Alexandru vedea lucrurile altfel.

Doritori de domnie se găseau mereu. Aşa era firea oamenilor, să tânjească după măriri şi deşertăciuni. Unii

voiau să urce, iar alţii nu voiau să coboare. În mod normal, un pretendent ce pica în mâna domnului era însemnat la nas şi călugărit cu forţa, de nu însemna primejdie pentru stăpânire, sau descăpăţânat, de avea fire aprigă, pe care mănăstirea n-ar fi potolit-o. Totul după obiceiul ţării, cu judecată legiuită.

Însă în cazul lui Mihai se vesteau ameninţări de-un soi aparte. Fecior de solomonară, menit încă dinainte de naştere unei ursite deosebite, înzestrat cu puteri nepământeşti şi bucurându-se de iubirea norodului, care vedea în el copilul sărman care se ridicase prin propria-i osteneală, banul Craiovei avusese parte de-o viaţă atrăgătoare, plină de aventură. Aşa că poporul aştepta de la el o domnie pe măsură, iar feciorul acela de lele putea să-i dea aşa ceva!

În timp ce el, Alexandru Vodă, cu lehamitea lui de viaţă, îşi dorea o existenţă neinteresantă, monotonă, după tipicul pe care-l cunoscuse. Simţea că, de se făcea o comparaţie între ei doi, banul Mihai câştiga în toate celea. Şi-l ura din tot sufletul.

Asta, pe de o parte.

Pe de altă parte, simţind pericolul reprezentat de feciorul lui Pătraşcu, reacţia naturală era cea de apărare. Trebuia să-l distrugă, ca să nu fie distrus.

Dar toate astea, îşi zise voievodul, erau gânduri sterpe, de om care n-avea ce face. Dorea să scape de Mihai şi nu conta care era motivul. Dorea să scape de el în aşa fel încât banul să simtă că nu avea nicio scăpare, că era mic şi neputincios în faţa unsului Domnului.

De aceea nu voia judecată şi divan. Nu voia ca Mihai să se afle nicio clipă printre oameni care-l plăceau şi-l iubeau.

Nu, feciorul Pătraşcului trebuia să stea în beznă şi în frig, şi să-l vadă doar pe cel cu adevărat puternic, pe cel ce stăpânea ţara şi dreptatea.

— Ce-a făcut, după ce l-aţi prins? întrebă în şoaptă voievodul, adresându-se căpitanului gărzii.

— Nimic, doamne. A mers cu noi liniştit, de parcă nu

s-ar fi întâmplat chiar nimic. Doar când am ajuns în Bucureşti şi am trecut pe lângă biserica Sfântului Nicolae, a cerut să-l lăsăm să se roage. Singur, fără să vorbească cu popa, fără să se spovedească. L-am lăsat în faţa icoanelor şi m-am tras doi paşi înapoi. Aşa că, stăpâne, nu ştiu ce-o fi cerut el sfântului sau chiar Atotputernicului.

Alexandru se uită la prins, care stătea drept în faţa lui, liniştit, de parcă n-ar fi simţit frigul şi umezeala beciului. Fie că Tudora era din neam de greci, cum zicea lumea, fie că banul se trăgea cu adevărat din Basarabi, dar arăta smead la faţă, ca primii domni ai ţării.

— Ce-ai de zis, banule Mihai? întrebă cu voce mieroasă domnul. Te aşteaptă răsplata cuvenită vânzătorilor de domn. Vei îndrăzni să ceri mila noastră?

— Nici gând, răspunse calm prinsul.

— Atunci, cât ai clipi o să ajungi mai scurt cu un cap! rânji voievodul.

— Nu poţi să-mi faci nimic, ripostă, sigur de sine, Mihai.

— Nu pot? se înfurie subit Alexandru.

Şi, cuprins de mânie, hotărî deodată ceea ce nu îndrăznise să hotărască până atunci:

— Să vină călăul! răcni el.

Gâdele ţigan, care stătuse până atunci retras, în fundul încăperii, pătrunse în cercul de lumină al faclelor. Era un bărbat solid, mai înalt decât oamenii obişnuiţi, cu muşchi ce-i ieşeau în evidenţă pentru că avea pe el doar o pereche de pantaloni din pânză roşie. În mâna dreaptă ţinea un paloş uşor curbat, cu vârful mai lat decât restul lamei.

— Poruncă, stăpâne! rosti el, cu glas dogit.

— Jupâne gâde, se fandosi domnul, poţi să-l descăpăţânezi pe netrebnicul ăsta, aici de faţă?

— Pot, stăpâne, cum să nu pot? se minună ţiganul.

— Apoi, de vorbe sunt sătul, zise voievodul. Fapte, nu vorbe! Arată-mi de poţi, ca să te cred!

Ţiganul se uită la Alexandru, puţin cam uimit, pentru că altfel se desfăşurau lucrurile când trebuia să scurteze

pe cineva de-un cap – judecată, condamnare, eşafod în piaţă, mulţime care asculta pristavul citind hotărârea judecăţii, tot tacâmul, că de nu tăiai oameni de seamă ca pe prostime! –, dar în vremurile din urmă văzuse multe şi avusese de lucru din greu, aşa că nu-l mai mira nimic.

— Cum ţi-e vrerea, măria ta, răspunse el supus, lăsându-şi paloşul pe pământul bătătorit ce alcătuia podeau pivniţei.

Se strecură apoi în beznă şi se întoarse imediat, rostogolind un butuc masiv, pe care-l aşează la câţiva paşi în faţa voievodului. După care se duse la prins şi-l apucă de funia ce-l lega. Îl ridică fără niciun efort şi-l purtă până la butuc. Îl aşează apoi în faţa tăietorului, apăsându-l pe umeri şi silindu-l să se lase în genunchi. Se părea că banul Mihai era atât de uluit de cele ce i se întâmplau, încât nu opuse niciun fel de rezistenţă. Dar, şi de s-ar fi împotrivit, mare şansă de izbândă în faţa călăului cel solid n-ar fi avut.

În cele din urmă, gâdele se duse şi-şi ridică sabia cea lată de pe jos, apoi apăsă capul prizonierului pe butuc, lipindu-i obrazul de acesta şi aşezându-i gâtul pe marginea tăietorului. După care, înainte ca banul Mihai să apuce să reacţioneze, să-şi ridice capul sau să-şi modifice poziţia aceea, propice execuţiei, călăul ridică paloşul şi-l abătu cu putere asupra victimei.

Lama şuieră prin aer, despică gâtul prinsului şi se înfipse în lemnul buturugii.

Capul lui Mihai căzu de pe tăietor şi se rostogoli pe pământul bătătorit al podelei.

Se rostogoli şi se opri în faţa voievodului.

Ochii mortului rămaseră deschişi şi păreau a privi cu uimită mânie spre vodă Alexandru, de parcă i-ar fi transmis un mesaj plin de neîncredere: Ce-ai făcut, netotule?

Scena semăna atât de mult cu visul pe care-l avusese, încât domnul se aştepta ca, din clipă în clipă, căpăţâna banului să se înmulţească subit, iar podeaua beciului să se umple de capete retezate, toate ale lui Mihai, toate privindu-l cu asprime şi mânie…

După şuieratul paloşului prin aer şi bufnitura ţestei ce săltase pe podea, în pivniţa umedă se aşternuse o tăcere densă ca o aba ţărănească, şi apăsătoare ca o piatră de mormânt. O tăcere ce zdruncina creierii mai puternic decât un urlet disperat. O tăcere ce nu dură mai mult de câteva secunde, dar care îi păru domnului că se întinsese pe timpul mai multor veacuri. Şi care fu întreruptă de glasul dogit al gâdelui, care strigă, plin de veselie:

— Văzuşi, doamne, că am putut?

— Văzui, rânji mulţumit vodă şi-i aruncă ţiganului o mână de galbeni.

În timp ce călăul aduna monedele din aur de pe jos, cineva bătu în uşa beciului, iar domnul întrebă, nemulţumit, cine-l deranjează.

— Doamne, răspunse îngrozit un aprod de dincolo de tăblia groasă din lemn întărit cu benzi din oţel. A venit un trimis al sultanului şi vrea să te vadă de îndată!

— Bine, vin, bombăni voievodul, întrebându-se cine era acel trimis şi ce voia.

Probabil bani, pentru că asta ştiau turcii să ceară.

Mai aruncă o privire către trunchiul decapitat care rămăsese rezemat de butuc, şi din gâtul căruia continua să picure sânge, apoi încă una către ţeasta ce stătea pe podea – îşi întorsese privirea spre el, deşi ajunsese acum lângă uşă, sau i se părea lui? – şi ieşi.

Orice va fi, de un lucru era sigur: scăpase de un duşman periculos.

*

Când ajunse în sala tronului, se opri în prag şi privi atent.

Văzu că boierii se adunaseră cu toţii şi-şi ocupaseră locurile cuvenite. Îl mai văzu şi pe trimisul sultanului, care-l aştepta, lângă tron. Iar la intrarea în sală, garda de spahii a trimisului, care împiedica intrarea oricui. Ca şi orice încercare de fugă…

Se petreceau lucruri grave, îşi zise vodă.

Se uită mai atent spre turc şi-l recunoscu. Ibrahim paşa. Se cunoşteau de multă vreme. Îi era prieten şi-l

ajutase în multe ocazii. Aşa că se lumină la faţă şi-i zâmbi turcului cu toţi dinţii:

— Bine ai venit, Ibrahim paşa! Să-ţi fie neamul slăvit şi să ai parte de ce-i mai bun!

Îşi permitea să nu respecte întru totul protocolul, tocmai pentru că-l cunoştea pe turc de multă vreme. Îşi turuise urarea de bun-sosit în timp ce se apropia de sol. Când ajunse lângă acesta, deci lângă tron, otomanul îi zâmbi şi el, apoi îi răspunse:

— Bine te-am găsit, Alexandru bei! Aduc firman de la măritul sultan.

— Slăvit fie numele său! Mă plec prea supus la picioarele înălţatului nostru sultan, ca o prea ascultătoare slugă.

— Eşti prea ascultătoarea slugă a sultanului, Alexandru bei?

— Încape îndoială, Ibrahim paşa?

— Deci te supui poruncilor sale?

Alexandru simţi că lucrurile încep să se încurce, dar răspunse cu tărie:

— Sunt credincioasa slugă a padişahului şi mă supun fără crâcnire poruncilor sale!

Atunci, turcul scoase din sân pergamentul cu pecete roşie.

Dar, înainte de a începe să citească dorinţa stăpânului său, scoase din sân, cu cealaltă mână, o cârpă neagră, pe care o puse cu un gest grăbit pe umărul voievodului, rostind vorba fatidică ce bântuia coşmarurile domnilor români:

— Mazil!

Alexandru vodă simţi că i se înmoaie genunchii şi dădu să se lase pe tron. Însă osmanlâul îl opri:

— Nu te aşeza! Nu mai e tronul tău!

Voievodul simţi că i se lasă un văl întunecat peste ochi şi, un timp, nu mai văzu şi nu mai auzi nimic din jur. Reuşi, nici el nu-şi dădu seama cum, să se ţină pe picioare. Când i se limpezi mintea, turcul citea de zor mesajul împărătesc:

— …iar cu niciun chip să nu i se întâmple vreau rău credinciosului nostru Mihai, ban al Craiovei, care va fi următorul bei de Cara-Iflak. Dar de beiul Alexandru va vătăma în vreun fel pe Mihai, asupra lui se va abate mânia noastră. Aşa că să nu se clintească niciun fir de păr de pe capul banului Craiovei, altminteri beiul Alexandru va fi sugrumat fără întârziere…

Bietul Alexandru regreta acum că-şi recâştigase darul auzului.

Ce să facă?

Porunca padişahului era limpede.

Iar el era bun de plată.

Cel mai rău era că turcii nu ştiau de glumă, iar prietenul lui, Ibrahim, îşi va pune gâdele să-l sugrume pe loc fără să-i lase timp să se spovedească şi să se împărtăşească, măcar să moară împăcat cu Dumnezeu, pentru că despre împăcarea cu oamenii nici nu putea fi vorba…

Solul turceasc terminase de citit scrisoarea şi aştepta.

Probabil un răspuns.

Ce să-i răspundă?

Pe de altă parte, nici boierii strânşi în sala tronului nu ştiau ce se petrecuse în beciul palatului, pentru că s-ar fi găsit vreunul care să-l vândă turcului şi să-i spună că porunca sultanului venise prea târziu.

Turcul tăcu ce tăcu, apoi, văzând că nu capătă niciun răspuns, zise:

— Să-l anunţe cineva pe banul Mihai, să vină şi să asculte porunca preamăritului sultan, care-l numeşte bei în ţinutul nostru, Cara-Iflak!

— Păi, mărite paşă, mormăi unul dintre boieri, preacinstitul ban a fost arestuit de oamenii lui vodă Alexandru…

Ibrahim se întoarse către voievod şi-l fulgeră cu privirea, apoi şopti ameninţător:

— Ghiaur spurcat, ce tot taci acolo? Nu cumva făptuit-ai vreo mişelie?

Domnul ştia că nu mai era nicio speranţă, dar şi că nu mai era nimic de pierdut… Nu-i rămânea decât să-şi mărturisească vina.

Când să vorbească, de lângă uşa din spatele tronului, ce ducea către beciurile palatului, se auzi o voce liniştită, chiar nepăsătoare:

— Banul Mihai se află, într-adevăr, în pivniţa palatului domnesc. Mă voi duce de îndată să dau poruncă să fie eliberat şi-l voi conduce fără întârziere în faţa domniilor voastre…

Alexandru nu avu nevoie să se întoarcă şi să se uite, ca să-şi dea seama cine vorbise. Recunoscuse glasul lui Mavros, solomonarul.

Ce voia grecul cel blond, ce se pretindea neamţ – sau neamţul ce se pretindea grec? Poate doar să-i câştige câteva minute de viaţă… Şi, Doamne, cât de bine simţea frumuseţea şi dulceaţa vieţii acum, când ştia că nu se va mai bucura mult timp de ea…

Aşteptară cu toţii: boierii, plini de nerăbdare, dornici de schimbarea domnului, paşa, voind să-şi termine misiunea neplăcută şi să primească peşcheşurile din partea noului domn, iar vodă Alexandru, curios să afle ce fusese în mintea cititorului în stele de se amestecase unde nu-i fierbea oala.

Şi aşteptarea aceea, ce măcina nervii, luă sfârşit într-un fel neprevăzut de voievod: uşa din spatele tronului se deschise şi în sală pătrunse banul Mihai, viu şi nevătămat. În urma lui, zodiacarul Mavros. Iar în urma tuturor, gâdele ţigan, cu figură nedumerită, care exclamă, văzându-l pe voievod:

— Dom’le, n-am putut! Nu ştiu cum, dar n-am putut! Pedepseşte mă, dar n-am fost în stare!

Ce să-i zică vodă? Că se dovedise a fi mai bine că nu putuse să-l descăpăţâneze pe feciorul Pătraşcului?

Oftă uşurat şi-şi propuse ca, după ce se vor termina toate, să-i ceară solomonarului să-l lămurească. Pentru că văzuse în beci lucruri care nu se potriveau cu sosirea unui Mihai nevătămat, în stare să primească firitiselile boierilor

şi ale trimisului sultanului.

Cele petrecute în beciul palatului fuseseră doar un vis? O închipuire?

19 august 1601

Zorii abia se risipiseră, lăsând loc unei dimineţi senine, fără pic de nor, ce prevestea încă de atunci căldura amiezii.

Călăreţii valoni, în platoşe uşoare şi cu lăncile proptite de şei, înaintau la pas prin câmpia Turzii. În fruntea lor, căpitanii Jacques Beauri şi Mortague, trimişi de Giorgio Basta să stabilească planul de bătaie, împreună cu vodă Mihai.

Corturile valahilor – vorba vine valahi, căci oastea Ţării Româneşti era alcătuită din tot felul de lefegii, nu numai valahi, ci şi sârbi, bulgari, secui sau nemţi – se întindeau în faţa lor. Cunoşteau drumul, cunoşteau cortul, îi cunoşteau şi santinelele, pentru că nu veneau pentru prima oară. Şi, din câte ştiau ei, nici pentru ultima.

Trecură printre grupurile de soldaţi, salutând şi fiind salutaţi de cunoscuţi, până ajunseră la cortul voievodului. Acolo, soldaţii opriră caii şi descălecară, pregătindu-se să aştepte, pentru că nu aveau de ce ia parte la sfatul de taină al căpeteniilor.

Beauri şi Mortague intrară în cortul mare, larg, cuprinzător, iar domnul, care stătea la o masă improvizată, se ridică să le iasă în întâmpinare. Era doar în cămaşă şi pantaloni de călărie, haina zăcea aruncată pe patul aflat într-un colţ. Căpitanii îl salutară ceremonios încă din prag, măturând podeaua cu penele pălăriilor, iar voievodul le răspunse la fel de ceremonios, după care îi pofti să se aşeze la masă, să stea de vorbă având hărţi în faţă, hărţi întocmite de cercetaşii săi.

Însă, înainte ca trimişii lui Basta să fi apucat să pătrundă cu adevărat în cort, se întâmplă ceva care-i făcu să rămână, un timp, locului.

Domnul valah, care stătea în picioare, se cutremură brusc, apoi se prăbuşi pe podea. Cei doi valoni crezură în prima clipă că i se făcuse rău, că-l cuprinsese vreo

ameţeală trecătoare, şi voiră să se repeadă să-l ridice, pentru a-l stropi cu apă sau să-l trezească, dându-i o pereche de palme. Se opriră însă, împietriţi de groază, când văzură că voievodului i se desprinse capul de pe umeri, cap care se rostogoli pe podea, către ei…

Din gâtul lui Mihai se scurgea un şuvoi de sânge, de parcă fusese decapitat chiar în faţa lor, de un călău nevăzut, cu o sabie nevăzută…

După un timp, Beauri zise:

— Ce facem? Îţi închipui că o să ne creadă cineva când o să spunem ce s-a întâmplat?

— Nici vorbă, răspunse Mortague. Toată oastea valahă cunoaşte duşmănia pe care o poartă căpitanul Giorgio domnitorului român. Şi noi fiind oamenii săi, iar voievodul murind aici, doar cu noi de faţă, este limpede că numai noi putem fi vinovaţi. Aşa că, dacă vom anunţa că vodă Mihai a murit, toţi oamenii săi vor crede că l am omorât mişeleşte. Şi or să ne facă bucăţi!

— Păi, atunci cel mai bine va fi fiind s-o tulim cât mai iute şi să ne îndepărtăm de viesparul ăsta periculos.

— Şi tu crezi că după ce vom ieşi din cort şi ne vom strânge oamenii în grabă şi vom goni ca disperaţii din tabără, nu se va găsi nimeni să se întrebe de ce fugim cu asemenea zor? Că nu se va găsi nimeni care să intre în cort şi să-l vadă pe domnitor decapitat? Iar urmarea va fi că toată oastea asta se va lua după noi şi ne va hăitui, fără ca noi să avem siguranţa că vom scăpa cu viaţă.

— Şi ce propui?

— Să zicem că noi l-am ucis. Să-i înfigem ţeasta într-o suliţă şi să dăm strigare că am îndeplinit ordinul generalului Basta.

— Şi Giorgio ce va zice, când va auzi asemenea chestie?

— Cred că se va bucura că a scăpat de un duşman. N-a îndrăznit să dea asemenea poruncă, dar, de lucrurile vor ieşi bine, nu ne va contrazice.

— Stai un pic. Putem să zbierăm în tabăra valahilor că am îndeplinit vrerea generalului, dar cum să-i spunem

chiar lui Basta că aşa ne-a poruncit? Ştiu că-i convine, dar n-o să se lase prostit.

— Măi băiatule, Giogio nu-i tâmpit. Cum să creadă că voievodului valah i-a sărit capul de pe umeri în timp ce stătea de vorbă cu noi? Lui o să-i spunem că Mihai ne-a insultat şi ne-a ameninţat, că a voit să ne omoare şi că am fost siliţi să ne apărăm. Şi, de aici încolo, îi vom spune adevărul: că ne-a fost frică de valahi şi că am susţinut că am îndeplinit un ordin, ca să scăpăm din tabăra neprietenilor.

— Şi crezi că oamenii lui Mihai ne vor lăsa în pace?

— Păi dacă l-am omorât din poruncă, înseamnă că asta-i voia generalului, dar nici generalul n-ar fi dat un asemenea ordin de n ar fi avut învoirea împăratului. Deci, de s-ar lua cineva de noi, ar însemna să fie duşman al maiestăţii sale şi al întregului imperiu.

— Să sperăm că ai dreptate. Oricum, nu văd altă soluţie…

O dată de acord, cei doi trecură la fapte. Luară de pe podea capul voievodului şi-l puseră în vârful unei suliţi, lăsând trupul în locul în care căzuse, fără să se atingă de el. Apoi ieşiră în faţa cortului şi înfipseră coada lăncii în pământ, să fie văzută de departe.

Oştenii care stăteau prin preajma corturilor văzură că se întâmpla ceva şi începură a se strânge. De îndată, Beauri strigă în gura mare:

— Ascultaţi cu toţii! Din porunca generalului Basta şi din voinţa împăratului, l-am executat pe vodă Mihai, care l-a trădat pe maiestatea sa imperială! Aşa să păţească toţi trădătorii!

Apoi, înainte ca privitorii să-şi revină din uluială, cei doi căpitani valoni urcară iute pe cai şi, urmaţi de trupa lor de oşteni, părăsiră în grabă tabăra din câmpia Turzii.

Trupele lui Mihai se risipiră. Un boier credincios luă capul voievodului şi-l duse în ţară, pentru a fi înmormântat între ai săi.

Astfel se sfârşi un vis de mărire, care începuse pe 10 iunie 1593 şi care durase, cu totul, două mii nouă sute

nouăzeci şi două de zile.

11 iunie 1593

Lucrurile se potoliseră, turcul se liniştise după ce-l văzuse pe Mihai şi-i citise firmanul care-l numea domn al Ţării Româneşti, fiind sigur că avea să-şi primească peşcheşurile la care năzuise.

Iar el, fostul voievod Alexandru, îşi putuse strânge lucrurile în grabă şi plecase, cu toţi ai săi, către Giurgiu, să fie sigur că, sub ocrotirea osmanlâilor, nu-l va ajunge răzbunarea boierilor.

Abia acum, când văzu în zare turnurile minaretelor, Alexandru avu timp să se gândească la cele petrecute în ziua trecută şi să se întrebe cât adevăr şi câtă închipuire fusese.

N-avusese ocazia să se mire că solomonarul cel ciudat, Mavros, îl însoţise în drumul către Poartă în loc să-şi vadă de drum către Ţara Nemţească, după cum ar fi fost mai potrivit. Dar acum, când fuga se terminase şi avea răgaz de gândire, se bucură că zodiacarul se afla în convoiul lui şi putea să-l întrebe, să afle ce se întâmplase şi să-şi liniştească gândurile.

Trimise un servitor să-l caute pe cititorul în stele, iar când acesta se înfăţişă, îl pofti alături de el, în caleaşcă.

După nimicurile introductive, vodă ajunse la ce-l frământa:

— Spune-mi, jupâne Mavros, ce-a fost cu descăpăţânarea banului Mihai? Visat-am totul? A fost doar o închipuire, pornită din dorinţa mea de a-l vedea mai scurt cu un cap? Sau ai făcut vreo vrajă amăgitoare, care să-mi arate cât de primejdioasă era dorinţa aceea a mea?

— Mărite doamne, răspunse zodiacarul. Totul s-a întâmplat aievea, întocmai aşa cum a văzut măria ta cu ochii. Banului Mihai i-a fost tăiat capul, cu adevărat.

— Bine, bine, zise Alexandru, neîncrezător, atunci înseamnă că a murit. Deci cine domneşte acum în Ţara Românească, dacă fiul Pătraşcului a răposat?

— Chiar banul Mihai. Care răposase, într-adevăr, dar pe care-l am readus – într-un fel – din morţi, pentru a-şi

îndeplini ursita.

— Adică tu, jupâne Mavros, ai puterea de a învia morţii? se miră foarte voievodul, cuprins şi de o oarecare frică.

— Nu, măria ta, n-am asemenea putere, pe care numai Domnul nostru Iisus o are. Nu-mi place să mă laud cu lucruri de care nu-s în stare. Dar, după cum am mai spus măriei tale, soarta banului Mihai – aşa cum o citisem eu în stele – părea foarte ciudată şi deosebit de neobişnuită. Căci i se tăia capul, dar avea încă multe de izbândit. Atunci am stat şi m-am gândit bine şi am ajuns la următoarea concluzie: banul Mihai urma a trece printr-o cumpănă a sorţii, în care putea uşor să-şi piardă capul, deci şi viaţa. Dar, atunci, cum putea să-şi împlinească ursita? Mai ales că strădania maicii sale de a-l naşte sub semnul lui unsprezece însemna că fusese menit unor fapte mari, ce nu puteau fi oprite înainte de soroc. Toate acestea însemnau că acea porţiune de timp în care i se întâmpla nenorocirea nu se potrivea în cursul vieţii şi că, de intervenea cineva care se pricepea, putea fi mutată în altă parte a vieţii sale. Dar cum? Atunci mi-a venit gândul cel bun: numerele sale erau nouă şi doi, deci, de le inversam, adică doi cu nouă, schimbam şi soarta. Numai că nu puteam să înlătur pe nouă cu doi cu totul, pentru că sub semnele astea se născuse. Atunci, numerele totale erau doi, nouă, nouă şi doi. 2992. Puteam să mut perioada nenorocirilor după ceva ce conţinea aceste numere. Clipe? Nici nu s-ar fi simţit. Ceasuri? Ar fi însemnat doar vreo trei luni de zile. Nu cred că şi-ar fi înfăptuit ursita în acest timp. Ani? Păi ce, era Matusalem, să trăiască atât? Rămâneau doar zilele. Totul rămăsese însă doar ca posibilitate. Până când turcul a ameninţat că va lua viaţa măriei tale, dacă banul Mihai păţise ceva. Aşa că, măria ta, atunci m-am hotărât să fac ceva şi iată ce am făcut: prin puterile care le am, am tăiat din cursul vieţii banului Mihai – acum vodă Mihai – o bucată de câteva ceasuri şi am mutat-o în viitor, peste două mii nouă sute nouăzeci şi două de zile. Ce va fi atunci, vom afla, de vom trăi până-n

vremurile acelea.

Iar fostul voievod Alexandru, liniştit că nu visase, nici nu aiurase, decise să ia lucrurile ca atare şi să-şi vadă de treburi. Pentru moment, important era să ajungă sub protecţia turcilor şi să-şi salveze viaţa. Iar mai apoi… cu bani şi cu răbdare, se puteau face multe…

Să-l pună pe solomonar să-i citească şi lui soarta în stele? Mai bine nu. Să-şi vadă de speranţele şi ambiţiile sale, de ceea ce credea el că i-ar fi ursita, să nu se lase mânat de ce-i spunea altcineva că l ar aştepta în viitor…

2008, Nautilus.